

Kennisdeelsessie Rechtsvormen

25 oktober 2023

32 deelnemers

We gaan het hebben over rechtsvormen. Een wooncoöperatie heeft altijd een rechtspersoonlijkheid, denk aan een vereniging, stichting of coöperatie. Dat heeft gevolgen voor je besluitvorming, maar bijvoorbeeld ook voor financiering, subsidies en belastingen. Wil je weten welke combinaties slim zouden kunnen zijn?

Bernard Smits, één van de grondleggers van Cooplinc, heet de sprekers een hartelijk welkom:

- Clemens Mol van Cooplinc
- Ad Vlems van Ecodorp Boekel
- Ben Kremer van de Akropolistoren in IJburg Amsterdam

AHA-slides

Van de 19 personen die reageerden op de slides, geven er 5 aan een rechtsvorm te hebben, 13 nog niet, en 1 bijna. Op de vraag 'Welke rechtsvorm wil je/heb je gekozen?' antwoorden 4 de vereniging, 3 de coöperatie, niemand de stichting, 5 een mix en 7 weten het nog niet.

Clemens Mol | Cooplinc

Waarom heb je een rechtsvorm nodig?

- Starten kan ook als informele vereniging of met een penvoerder (*in Engels: [fiscal host](#)*)
- Om zowel aan deelnemers als buitenwereld duidelijkheid te verschaffen over de besluitvormingsprocedures, beslissingsbevoegdheden, vertegenwoordigingsbevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Wanneer heb je een rechtsvorm nodig?

Een wooninitiatief zal eerst missie en visie moeten bepalen voordat hiervoor een geschikte rechtspersoon gekozen kan worden. Hoe kijk je aan tegen zaken als *hiërarchie, lidmaatschap, eigendom/beheer, democratisch, permanente verhuur, individuele koopconstructie, ...* en leg dat vast in je statuten.

De rechtspersoon is nodig:

- Bij serieuze zakelijke onderhandelingen met derden
- Voor het openen van een gezamenlijke bankrekening

Let op: het aanvragen van een bankrekening kan erg lang duren (3 maanden tot een jaar).

O.a. vanwege Wwft = [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme](#)

Keuzes die leiden naar een rechtsvorm:

Betrek bij je keuze voor een rechtsvorm vragen zoals:

- Democratische rechtsvorm
- Wie bezit vastgoed, particulier of collectief woningbezit
- Wat zijn de financiële risico's voor de deelnemers
- Kan je vermogen opbouwen (voor huurders)
- Wat doe je bij tussentijdse mutatie (coöptatie)
- Wat doe je als hypotheek wordt afgelost
- Hoe hoog zijn de huren, kun je na 30 jaar aflossen
- Welke eisen stelt de gemeente of overheid

Wooncoöperatie in de woningwet

- In 2015 is de wooncoöperatie in woningwet opgenomen. Beetje verwarrend want volgens de wet is de *Coöperatie = een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid*
- Een rechtsvorm is verplicht bij aankoop vastgoed van een woningcorporatie. Een informele verenging is niet voldoende. [Regeling experiment verkoopregels wooncoöperaties](#)

Subsidiëcriteria

- Ook hier is wat verwarring in de wetgeving. Een aantal regelingen (zoals enkele duurzaamheidssubsidies) zijn namelijk voor "Wooncoöperatie volgens artikel 18a van de Woningwet" zoals hiervoor benoemd.
- Bij een aantal andere subsidieregelingen heeft de stichting de voorkeur.
- Soms is de rechtspersoon niet belangrijk, maar wordt er naar KvK Branchecodes (Sbi codes) gekeken.

Rechtsvorm is belangrijk bij financiering

De rechtsvorm is ook van belang als je naar de bank stapt. Er is een aantal rechtsvormen bekend bij de banken. Als een initiatief wil afwijken van een gestandaardiseerde vorm (modelstatuten), dan haalt men daarmee al snel een hoop extra werk op de hals. Banken kijken graag naar standaardmodellen.

Ook banken zijn hierbij terughoudend wegens de algemene zorgplicht voor banken vastgelegd in [Wet op het financieel toezicht](#).

Modelstatuten vastgoed coöperatie (huur)

- Er zijn overheidsregels voor statuten bij aankoop vastgoed van een woningcorporatie [Regeling experiment verkoopregels wooncoöperaties](#)
- Modelstatuten gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht), daar mag je beperkt van afwijken

- Voorbeeldstatuten Platform 31/Cooplinc ([zie site](#))

PS: De notaris checkt de statuten op de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Dit betreft de continuïteit van de rechtsvormen: wat als bestuursleden taken neerleggen of alle leden lid af worden.

Toelichting n.a.v. de chat:

Iedere gemeente heeft in principe eigen bepalingen. Sommige gemeente vragen ‘Wat is een wooncoöperatie?’, dan heb je overtuigingskracht nodig, waar je Cooplinc bij kunt betrekken. Enkele gemeenten hebben modelstatuten, daarmee staat het doel vast.

Clemens tipt notaris Beens in Amersfoort en vraagt andere wooncoöperaties naar hun ervaringen.

De verschillen tussen vereniging, coöperatie en stichting

Wooncoöperatie | welke rechtsvorm?

 Vereniging	 Coöperatie	 Stichting
• samenwerken	• samenwerken en economisch voordeel delen binnen bedrijf	• vermogen voor een bepaald doel
• leden + bestuurders	• leden + bestuurders	• bestuurders maar geen leden
• geen winstverdeling	• winstverdeling kan, ledenrekeningen	• winst besteden aan doel
• bestuursaansprakelijkheid	• bestuurdersaansprakelijkheid	• bestuurdersaansprakelijkheid
• leden niet aansprakelijk voor verplichtingen van de vereniging	• leden (en oud-leden) aansprakelijkheid voor tekorten, beperkte aansprakelijkheid (B.A.) of aansprakelijkheid uitgesloten (U.A.)	• niet van toepassing
• initiatieven los van woningcorporaties en ook wooncoöperatie in de zin van de Woningwet	• initiatieven los van woningcorporaties	• initiatieven los van woningcorporaties

Pels Rijcken

Coöperatie wordt meer gezien als een bedrijf en een vereniging is wat informeler maar kan ook bedrijfsactiviteiten hebben.

Gemeenschappelijkheid en koopwoningen

Bij Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) gaat het meestal om individuele woningen en wordt er vaak uitsluitend voor de ontwikkelfase een rechtspersoon (vereniging) opgericht.

Je hebt dan een gebouw met gemeenschappelijke voorzieningen, bijvoorbeeld:

- Een VVE met gemeenschappelijke ruimten (bijv. Vrijburcht Amsterdam, Nautilus)
- Mandelig eigendom van gemeenschappelijke (on)bebouwde percelen (zoals Aardehuizen Olst), dan is ieder aangrenzend perceel eigenaar van bijv een gemeenschappelijk terrein.
- Woonvereniging

Let op: VVE kent beperkingen m.b.t. coöptatie

Waardestijging?

Maak een duidelijke keuze of je initiatief wel of geen waarde wil/kan uitkeren bij

- De overdracht van een woning aan een volgende bewoner.
- De overdracht van het juridische eigendom van een huurwoning
- Herfinanciering of verzilvering van de overwaarde van collectief eigendom

Regel een vermogensklem niet uitsluitend in de eigen statuten, maar zorg ook voor een externe borging. Bijvoorbeeld door een externe rechtspersoon, een bepaling in erfpacht of in koopcontract. Toelichting n.a.v. de chat: Dit telt in principe ook voor waardedaling.

Met andere woorden:

- Als je wilt dat je rechtspersoon geen vastgoed kan verkopen, regel dit dan in de statuten en/of in een zakelijke beperking op het onroerend goed.
- Als je wilt dat huidige bewoners nooit zullen kunnen profiteren van het vastgoed op een manier die de toekomstige bewoners zal opscheppen met extra hoge woonlasten. Zorg dan dat zittende bewoners geen winst kunnen behalen.

Belasting

Belastingaspecten		
Collectief	Bewoner - koop	Bewoner - huur
<ul style="list-style-type: none"> - Vennootschapsbelasting en/of btw-plichtig - Btw-vrijstelling inkomsten woningverhuur - OVB 10,4% OVB 2% (bij overname van corporatie) - OZB 	<ul style="list-style-type: none"> - Hypotheekrenteaf trek - Eigenwoningforfait - OVB 2% - OZB 	<ul style="list-style-type: none"> - Huurtoeslag

Een ANBI-status voor een verharende wooncoöperatie is niet mogelijk.

Het zijn overigens meer de activiteiten dan de rechtsvorm die bepalen of je belasting moet betalen.

Clemens tikt Jos van Bavel als belastingjurist uit Deventer

Beheercoöperatie i.c.m. woningbouwcorporatie

Een beheer coöperatie is over het algemeen een vereniging.

- Eigendom en financiering van het vastgoed ligt bij de corporatie, de toegelaten instelling.
- De bewonersvereniging is beheerder van het pand en heeft een grote mate van zeggenschap over woningontwerp, onderhoud en toewijzing (coöptatie).

Meer rechtsvormen gebruiken?

Bijvoorbeeld:

- Een apart controlerend orgaan dat de eeuwigdurende betaalbaarheid kan borgen. Bijvoorbeeld via een vastgoedvereniging van Vrijkoop, een onafhankelijke vastgoedstichting of coöperatieve landmaatschappij.
- Om voor maatschappelijke gebouwfuncties in aanmerking te kunnen komen voor subsidieregelingen. Bijvoorbeeld een ANBI-stichting voor een buurthuiskamer.
- Om voor commerciële gebouwfuncties ook een gescheiden exploitatie en bestuursstructuur mogelijk te maken. Bijvoorbeeld een bv voor de exploitatie van flexwerkplekken of fitnessruimte.
- Voor de ontwikkelingsfase (bijv. CPO) en voor exploitatiefase (bijv. coöperatie)

Varianten tussen koop en huur

Er bestaan varianten tussen huur en koop die in Nederland nog maar nauwelijks bekend zijn, zoals:

- Coöperatieve Land Maatschappij (Community Land Trust)
- Maatschappelijk Gebonden Coöperatief Eigendom
- Wooncoöperatie met beperkte vermogensopbouw (Limited Equity Coöperative)
- Onderlinge Vastgoed Eigendom Gemeenschap (Mutual Home Ownership Society)

Hierbij blijft de rechtspersoon ook na oplevering van de woningen voortbestaan. De toewijzing en kostprijs van de woningen wordt door tussenkomst van deze rechtspersoon doorlopend gereguleerd.

Deze vormen bieden alternatieven voor de inleg en onttrekking van eigen kapitaal en geven bewoners ook mogelijkheden voor beperkte vermogensopbouw (bijvoorbeeld zonder winst te kunnen behalen met doorverkoop, maar wel met toenemend eigen vermogen middels aflossingen op hypotheek).

Grondaankoop van de gemeente

- Veelal wordt in gemeentelijke grondexploitaties voorgesorteerd op woningbouw met een specifieke eigendomsvorm. De grondprijs hangt daarmee samen
- De realisatie van koopwoningen levert het gemeentelijk grondbedrijf, commerciële projectontwikkelaars en grondspeculanten meer geld op, dan de realisatie van betaalbare huurwoningen
- Tip: Verzoek het gemeentebestuur om bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen rekening te houden met daadwerkelijke behoefte aan woningen in diverse eigendomsvormen. Vraag hen om in de verkaveling van de grond ook percelen op te nemen die geschikt zijn voor de realisatie van collectieve woonvormen.
- Zie de [taxatierichtlijn wooncoöperaties](#) m.b.t. de juiste grondwaardebepaling

Tips

- Wat wil je zelf? Welke positie hebben de bewoners (lid/bestuur)?
- Begin niet te laat
- Stel een Huishoudelijk reglement op.
- Je kunt meerdere rechtspersonen gebruiken
- Denk om belastingaspecten (bijv. vereniging/coöperatie)
Vraag advies aan een belastingadviseur, die zijn niet goedkoop, maar dat verdient zich wel terug.

Voorbeelden die we zo horen

- Ecodorp Boekel
- Beheercoöperatie Akropolis IJburg Amsterdam

Ad Vlems | Ecodorp Boekel

Ad vertelt over hun keuze voor de verenigingsvorm voor de 36 woningen, 48 volwassenen en 16 kinderen.

Vereniging of coöperatie

De fiscaal expert gaf drie redenen om te kiezen voor een vereniging i.p.v. een coöperatie. De belastingdienst ziet een coöperatie als een bedrijf dat geld wil verdienen of besparen voor de leden. Het gevolg is:

- Een coöperatie betaalt 1 miljoen meer aan belasting in 30 jaar dan een vereniging.
- De huurtoeslag is stopgezet. Een coöperatie wordt namelijk gezien als een 'bedrijf' die ook winst kan maken. Je kunt zelf de huur bepalen. Dit is uitgevochten bij de rechter (duurde twee jaar).
- Je kan gekort worden op je uitkering. Vrijwilligerswerk bij een coöperatie wordt gezien als onbetaald werk bij een 'bedrijf'. Het Ecodorp vraagt haar leden om 2 dagen/week vrijwillig mee te werken. Je kunt dan beter een stichting of vereniging opzetten.

Wat meer over Vrijkoop en Boekel

Boekel was het eerste project van Vrijkoop. Vrijkoop is een vereniging van woongemeenschappen. Vrijkoop is alleen voor huurwoningen. Het vastgoed komt nooit te koop, het blijft sociale huur. Ecodorp Boekel heeft twee verenigingen opgericht:

- Bewonersvereniging (BeVer).
- Vastgoedvereniging (VaVer) is eigenaar van de grond en de woningen. De VaVer heeft twee leden, namelijk de bewonersvereniging (uitvoerend lid) en Vrijkoop. Vrijkoop is controlerend lid en geeft veto bij verkoop of te hoge huurstijgingen (blijvend betaalbare huur).

Met het geld dat resteert uit de huurinkomsten na aftrek van alle kosten en aflossingen betaalt Boekel contributie aan Vrijkoop (ca. 5 cent/m²). Vrijkoop verdeelt de ontvangen contributies als eeuwigdurende leningen over startende woongemeenschappen.

Ook de individuele leden kunnen geld uitlenen aan startende woongemeenschappen als ze geld overhouden uit hun exploitatie. Zo investeren vastgoedverenigingen in andere vastgoedverenigingen.

Kortom:

- Projecten die al bewoond worden, betalen een contributie ofwel een solidariteitsbijdrage. Boekel betaalt in 2023 zo'n 2.000 euro. De bijdrage loopt elk jaar een klein beetje op.
- Boekel is de komende 30 jaar leningen aan het aflossen. Na deze 30 jaar kan het grootste deel van de huurinkomsten naar startende woongemeenschappen gaan. De solidariteitsbijdrage is tegen die tijd opgelopen tot €7.000 per jaar.
- Dit creëert een gevarieerd fonds, waar leden besluiten waar het geld aan wordt besteed: Zo zal Ecodorp tegen die tijd waarschijnlijk andere ecodorpen willen financieren. Bajesdorp zal waarschijnlijk andere kunstenaarsdorpen willen financieren en erfdelers ook gelijkgestemde projecten.
- Over 40 jaar kan Boekel meer uitlenen, ook aan risicovolle projecten. Dat is fijn voor nieuwe projecten, die kunnen tegen de bank zeggen dat ze voor een (groot) deel gefinancierd worden door andere woonprojecten. Uiteindelijk is er bijna geen lening meer nodig van de bank.

Vangnet

VrijCoop biedt ook een vangnet in moeilijke tijden, zoals het Miethäuser Syndikat in Duitsland dat ook doet. Zo was er een brand in een project in Duitsland. Het Miethäuser Syndikat doneert en andere woongemeenschappen deden dat ook om zo snel te kunnen herstellen en niet lang te wachten op verzekeringsgeld.

Rechtsvorm Ecodorp Boekel

Na gesprekken met een accountant en fiscaal expert is Ecodorp Boekel tot de volgende constructie gekomen:

- Ecodorp Boekel kent een huuronderneming, dat is de **Vastgoedvereniging Ecodorp Boekel** met haar twee leden (Vrijkoop en de **Bewonersvereniging Ecodorp Boekel**).
- Ecodorp Boekel kent ook een commerciële onderneming '**Coöperatie Ecodorp Boekel**'. De bewoners zijn niet alleen lid van de bewonersvereniging, maar zijn ook lid van deze coöperatie. Deze wordt gebruikt voor ondernemingen die niets met de verhuur te maken hebben. Zo gaan de inkomsten van rondleidingen naar de Coöperatie Ecodorp Boekel. Deze is dus gescheiden van de vastgoedvereniging, zodat deze niet failliet kan gaan.
- Coöperatie Ecodorp Boekel heeft een **BV Ecodorp Boekel** opgericht voor het bouwen van het buurthuis/kenniscentrum. De BV is eigenaar van het buurthuis. Deze is bewust eveneens gescheiden van de vastgoedvereniging.
- De bewoners/leden hebben zich verenigd in de **ANBI-stichting Ecodorp Boekel**. De stichting huurt het buurthuis van deze BV. De BV is overigens niet eigenaar van de grond, die is van de

Vastgoedvereniging. De BV betaalt maandelijks pacht aan de vastgoedvereniging uit de huurinkomsten van het buurthuis. Wat overblijft (inkomsten-pacht) gaat naar de coöperatie. De Ledenvergadering besluit jaarlijks of het geld wordt verdeeld onder de leden of dat het naar de VaVer of BeVer wordt overgemaakt.

- Ad wil in de toekomst nog eens een Zoöperatie maken van de coöperatie, waarbij een bestuurslid de verantwoordelijkheid heeft om op te komen voor de belangen van andere levensvormen dan de mens.

Naar aanleiding van vragen uit de chat:

- Met exact dezelfde statuten ziet de Belastingdienst je als vereniging niet als bedrijf, waarbij je als coöperatie wel als bedrijf wordt gezien (doorgaans heeft een coöperatie bedrijven als leden en geen natuurlijke personen). Doorslaggevend zou in feite moeten zijn wat de rechtspersoon doet i.p.v. de gekozen vorm.
- Hoe zijn jullie als vastgoedvereniging aan je kapitaal gekomen?
Ecodorp Boekel heeft een lening van de GLS bank, een lening van 1,2 miljoen van provincie Brabant voor 30 jaar (als proeftuin en showroom voor toekomstig wonen in Brabant) en 4 miljoen aan innovatie subsidie.
Ecodorp was jaren in gesprek met de afdeling zakelijke leningen van de bank (Rabobank en Triodos), dat moet als je als groep wilt financieren. Bij de Duitse GLS was binnen een heel korte tijd overeenstemming. De GLS is meer bekend met woongemeenschappen en heeft de ervaring dat de huur altijd betaald wordt. Zij schatten het risico dus veel lager in dan Nederlandse banken (en daarmee is de rente lager).
- Wie zijn de open-minded banken?
Op dit moment is dat in Nederland vooral de Rabobank en met de Triodos en ASN worden gesprekken gevoerd. Er zijn ook initiatieven die via een Duitse bank de GLS financieren.

Ben Kremer | Akropolis

Akropolis

Ben was ooit bedrijfsadviseur en is onder de indruk van het verhaal van Boekel.

- Akropolis is een coöperatieve vereniging met beperkte aansprakelijkheid (BA) en bestaan sinds 2017.
- Woningcorporatie de Alliantie heeft een gebouw van 15 verdiepingen ter beschikking gesteld. Op de 14 woonlagen zijn 43 sociale huurwoningen en 43 midden-huurwoningen en in totaal 103 leden in die 86 woningen. Op de 15de verdieping is een ontmoetingsruimte 'de torenkamer'.

Organisatiestructuur

- De **Algemene vergadering** is het hoogste orgaan voor de besluitvorming
- Het **Bestuur** hangt daaronder.
- Onder het bestuur hangen vijf commissies:
 - o **Communicatiecommissie**: voor alle uitingen op website en daarbuiten
 - o **Technische commissie**: voor het technisch beheer, klachtenonderhoud. Daarvoor geeft Alliantie geld.
 - o **Entreecommissie**: de Akropolis kent coöptatie. Bewoners worden geselecteerd op humanistische grondslag en actieve bijdrage aan de woongemeenschap. Ook hiervoor geeft Alliantie geld, als voordeel minder leegstand.
 - o **Sociale en leefbaarheidscommissie**: sociale activiteiten, vrijwilligersdagen, uitjes.
 - o **Torenkamercommissie**: beheert de torenkamer, een soort cafeetje, ontmoetingsruimte
- De **Agendacommissie** werkt alleen voor de Ledenraad.

- De **Ledenraad** bestaat uit 14 etage-vertegenwoordigers. (Elke etage heeft 1x/kwartaal overleg). Het bestuur vergadert 4x/jaar met de Ledenraad. Agendapunten zijn bijvoorbeeld participatie, overlast, plantenbakken, zorg, technische zaken, etc.
- Onder de commissies is een wolk aan activiteiten. De participatiegraad is ca 60%. 30% hel actief en 30% is actief op verzoek.

Gemeenschappelijke ruimten:

- Torenkamer heeft een eigen geldsysteem gebaseerd op vertrouwen *Akro's*.
- Buurtkamer voor de Ledenvergaderingen. Welzijnsorganisatie Dynamo is daar ook actief.
- Picknickplaats op de IJdijk

Statuten, huishoudelijk reglement, etc.

Op de website www.de-akropolistoren.nl op de pagina "archieff" vind je missie en visie, statuten, huishoudelijk reglement, huisregels en een logboek van de Ledenraad.

N.a.v. de chat

- Akropolis betaalt een beetje vennootschapsbelasting als ze 'te weinig' uitgeven. Ze overwegen nu om het Eigen vermogen in te zetten voor eigen energie opwek met zonnepanelen. (Moet technisch en financieel wel haalbaar zijn.)
- De Ledenraad adviseert, hier kun je plannen laten 'voorproeven'. De Ledenvergadering besluit.
- Leden zijn beperkt aansprakelijk, tot 3x de maanduur bij onverhoopte leegstand.

Uitwisseling

- Bij Ecodorp Boekel is het verschil tussen de statuten van een wooncoöperatie en van de vastgoedvereniging erg klein. Bij economische activiteiten kan een coöperatieve vereniging slim zijn. In de statuten kan veel hetzelfde. In een coöperatie zijn drie vormen van aansprakelijkheid voor de leden. Dat kan invloed hebben op de financiering, bespreek met de notaris:
 - o UA: Uitgesloten aansprakelijkheid
 - o BA: Beperkte aansprakelijkheid
 - o Volledige aansprakelijkheid
- Wat kost het oprichten van een rechtspersoon?
Een vereniging kan binnen een maand en dat kost ca €800-€1.400. Hoe ingewikkelder de statuten - zoals het toevoegen raad van commissarissen- dan wordt het duurder. De oprichtingskosten voor vereniging, coöperatie en stichting zijn vrijwel hetzelfde. Voor BV kunnen de kosten oplopen vanwege discussies over het aandeelhoudersregister.
- Kost het extra als je wensen hebt t.a.v. besluitvorming, als je bijvoorbeeld sociocratisch wilt besluiten? Notaris kent Besluiten per gewone meerderheid (helft+1) of gekwalificeerde meerderheid (stel 2/3 of 3/4). Afwijken daarvan is normaliter duurder. Enkele notarissen hebben gedragen besluitvorming al verwerkt in statuten.
- Wondergroen is van plan om grond op basis van erfpacht te doen, kunnen jullie hier nog iets over adviseren?
Erfpacht maakt voor de rechtsvorm niet uit, maar bespreek het goed met de bank en je financieel adviseur. Gemeenten geven vaak grond in erfpacht uit. Maar banken zijn nogal terughoudend over particuliere erfpacht.
- Wondergroen Wonen: "Een van onze pijlers is betaalbaarheid op kort en lange termijn. We willen graag bewoners die huren (sociale huur en midden huur) en bewoners die geen huur betalen, omdat ze aanzienlijke bedragen in het project hebben geïnvesteerd (bijvoorbeeld de waarde van een woning). Hoe lossen we dit juridisch op? Zijn er geschikte rechtsvormen?"
Alle rechtsvormen zijn in principe geschikt. Je regelt dit met inleg en extra overeenkomsten.
- "Mag een coöperatie of vereniging via crowdfunding aan kapitaal komen?"
In geval van obligatie-uitgifte is een grondig advies nodig. Dit valt onder de Wet Financieel Toezicht. Coöperatie Boekel heeft 1,5 ton aan crowdfunding opgehaald. Vastgoedvereniging Boekel heeft 6 ton

aan crowdlending opgehaald. Let wel: Je moet dan op betreffende pagina's op je website het logo van de AFM zetten met 'dit is niet gecontroleerd door de AFM'.

- Erfdelen de Kempen heeft een aannemer gevonden die mede wil investeren. "Hoe kan je met mede-investeerder (en dus waarschijnlijk mede-verhuurder) over rechtsvormen hebben."
Praat met een expert, denk goed na over zeggenschap over huurverhoging.
- "In beide voorbeelden verschilt de benadering. Akropolis is meer een verenigingsvorm en Ecodorp lijkt meer een verbinding om 2 dagen per week vrijwilligerswerk te doen."
Ecodorp was afhankelijk van de inzet van vrijwilligers in de 15 werkgroepen (t/m de bouwfase).

Afsluiting

Bernard bedankt de sprekers voor hun inbreng. Heb je nog vragen, mail dan info@cooplinc.nl?

Reacties in de chat op de sessie

- 🙌
- Super interessant en zeker heel nuttig, hartelijk dank hiervoor
- Constitutie voor de Commons: goede info, de details van Boekel het meest, fijn als presentatie wordt verstuurd.
- Dank jullie voor alle info! Ik vond Ad goed te volgen met een rond verhaal.
- Bedankt. Leerzaam
- Dank jullie zeer, heel nuttig!
- Heel interessant. Het stukje van Clemens ging mij te snel. Praktijkvoorbeelden heel beeldend en fijn. Grote dank
- Zeer interessant. Ook interesse in andere sessie over de financieringsmix t.b.v. coöperaties.
- Veel dank, nuttig.
- Dank voor jullie tijd! Heel fijn, fijne avond allemaal!
- Heel erg bedankt, mooie combi van overzicht en concrete voorbeelden!

Tot slot... mogen we je iets vragen?

Ben je blij met de informatie die je in dit verslag vindt? Wil je Cooplinc steunen in haar missie om nog veel meer kennis met jullie te delen, de weg voor jullie te plaveien bij overheid, financiers en andere partijen en blokkades op te heffen in regelgeving en financiering? Draag dan bij. Ieder beetje is welkom. Klik op 'Doneer' of ga naar www.cooplinc.nl/doneer

[DONEER](http://www.cooplinc.nl/doneer)

Word ook lid van Cooplinc!

www.cooplinc.nl/word_lid

Meer leden geven ons meer stem naar politiek, financiers en andere partijen!